

מז:

עין משפט
נר מצוה

לולב וערבה פרק רביעי סוכה

מסורת הש"ס

(א) עירובין מ"ג (ב) פסחים
 (ג) בימורים פ"ב מ"ד,
 (ד) מכות יח: מנחות ס"א,
 (ה) ג"ז שם, ספרי פ' כי
 תבוא, (ו) קדושין ל"י: (קטנה
 יט.) (ז) (מוספי פ"ד ה"י).

תורה אור השלם

1. ובשלה ואכלת
מקום אשר יבחר
אלהינו בו ונתיב
הנלכת לאהליך;
דברים כז
2. ששת ימים תאכל
מזת וזיום השביעי
עצרת לי אלהינו לא
תעשה מלאכה
- דברים כח
3. ועתה הגוה בדמתי
את ארצתי מן הארץ
אשר נתתי לי והנחתי
לפי כי
התחיתותי לפני כי
אלהינו; דברים כ"ו
4. ולקח הבקר הטמא
מדרך תיורו לפני מנחם
לי אלהינו; דברים כ"ז
5. ויוי הבטיאנה את
אש כי זה תהלך על
החור כי יאנו את החור
לתיקן את תנופה לפני
י; וקרא לו

הגהות הגר"א

[א] גם' יי"א והניחו ז'
 ט' כשהוא אומר והנחתו
 הרי הנחה אומר הא'
 מה אני מקיים והניחו ז'
 תנופה כל"ל [ע"י בזהירות
 רש"ש]:

מוסף רש"י

[illegible]

ממאי לא זמן. הך ברכה דקאמר ר' יהודה ממאי היא לאו היינו זמן
לעצמו: ברכה סמוך. דעד השתא אמר' את יום חג הסוכות הזה
ושכח את יום שנינו חג עצרת הזה: מ"מ. היכי משכחת לה זמן
בבבול של מועד ואפי' לא ברך יומא קמא הא בעינא כוס של יין
ואינו יין חזיו לרל ארבע דרגות

ומד: **למא**. הא דקמיני ברכה כ' ו' ומפרש' דהיינו זמן: **מסייע** לר"ג. דלמא אומרו שבוק בלא כוס: **מנין לפסח שני**. האמור לטמאים לעשותו בחדש השני שאינו טעון לינה ביבוסלים: **ופניו בבקר**. וסמך ליה שש ימים וגו'. פסח שני אינו אסור בחמץ אלא שטעון מזה למזה ואחלן חמץ מדי: ה"ג מאי לאו **למעוטי** נמן שמיני. דכיון דלאו אלא ה"ט יחיד אינו טעון לינה: לא **למעוטי** פסח שני דכוסות. אינו ממעט אלא פסח שני לבדו דבפסח קאי ופסח קממעט אבל שבועות ושמיני ועשרת אש"י דלא צימיהו: **דלא** ימים טעון לינה: ה"ג **מסבבא**. דלא ממעט ר' יהודה אלא פסח שני לחוד: **ועשה** קרבן. להביא עמשה שלמים. וצוה"ס ירושלמי יליף מושמחם בכל הטוב ודברים ש' וסין ששמה אלא שלמים דכתיב (סו ו) חובתה שלמים ואלתה ושמחה. ושיר גמי יליף לה מכלל הטוב ואין טוב אלא שיר והלויס היו צורמים לזו ומהו השיר ארוממין ה' ימי ליתוי (ומלס) **דכתיב** (ויחזקאל ג) יפה קול ומטיב נגן ובספרי (וכי תבוא כו יא) גמי תניא בכלל הטוב זה השיר: **ונפסח**. לקמיה יליף לה: **ולנה**. התם יליף לה ופסח בבקר הא למדה שכל הפסות שאתה פונה לא יהו אלא בבקר: **מאן שמעט** ליה דאמר טנפסה. לביכורים: ר' יסודה. כדלגמ: **קאמר** הכא טעונוני לינה. ואע"ג דאין טעונוני ששה: **דניא**. דאית ליה לרבי יהודה טנפסה ביכורים: **ונתתו** **אין טנפסה**. כדראש הפרשה ואמר הכהן הטוב אדון והטוב לחם וגו' ודמיהו יליף ונתתו

[illegible]

דרכי יהודה ר"א בן יעקב נחמ"ל ליה לאתויי תנא דמשכח בהדיא
ר"א בן מן החג ועד החמשה דמתן פ"ק דביכורים (מ"ו) וקאמר
בן זבון קריאה מניף בשעת השתחוואה:

עליהם ממש דל"כ היא חליה בין הכלי ובין הכהן ובסוף שמי מדת
הה אלא דמתן פרק ג' דביטורים (מ"ו) גבי סל של ביטורים אוחזו
דבהיה דביטורים חזרים פ"ה ש' בקונו' דמתנופה הכהן ללא אכפת
בהא דמתנופה חזרי' והוא (ממתי' פרק ס"א): והוא גבי תנופה שלמים
מורין על סיפת הדי וחסד וסוף עליהם תנופה מזיו למימר שאחזו
החזר יד הבעלים ובידו שלמי דסוף משמע קאז דהיו בנגיעה ממש
ה ואזי חוץ מביא כהן וקן ואפילו תימא ילך אין יצר הרע מזיו
עלה מן הכלי פעמים שנועין ידו בידה על ידי שמתקין בתנופה:
רגל

ויותר ברגל מ"מ לענין ליה יתכן דעשאן בקר אלו כפסטיה דקרא
שסאחר הרגל ישו לביח ויחא השחא דשמיני עלתה ויכוריס
דעשועין ליה מיתרבו מדכחיז ופניה ולחא הסוכות בעיין היקוש
אמחא המזלח ולא מיתרבי מדכחיז ופניה דלאמרינן פ"ק דר"ה ודף
י"ט (ה) ויחא הרחל דתת רחמי

מאי לאו זמן לא בר
נמי מסתברא דא' ב' ס'
מי איכא הא לא קשיא
מבדל למחר או ליומ
בעינן לימא מסייע ליה
"זמן" אומר אפילו ב' י
כוס כוס כל יומא מי
ליה כוס וכבר ר' יד' (ד' תרס"ח)

הביכורים מעונים קרבן שיר והא תניא ^כרבי יהו

שני שאינו טעון וכתב
והלכת לאחריך וכתב
מצות את שמעון שש
טעון ששה אינו טע
לאו למעוטי נמי שמי
פסח שני דכוותיה ה
יהיבכורים טעונין קר
מאן שמעת ליה דא
וקאמר טעון לינה ד
א] י' והנחתו זו תנופה
אינו אלא הנחה ממש
הרי הנחה אמור הא
זו תנופה ודלמא ר"א
ולקח הכהן הטמא מ
שמעונין תנופה דברי
בן יעקב "אתאי יד י
ולקח הכהן הטמא מ
תביאינה את אשי ה'
כהן ומה להלן בעלי
כיצד יכהן מניח ידו
מאי הוי עלה רב נ
בשמיני של חג ורב
זמן בשמיני של חג
בשמיני של חג תניא

יחוס ר"א בן יעקב מנה לי דפליג דלמא דרשי דרשיהו כמו מנא דספרי והם משמע דר"א ימימי ליה והנחתו לומר דהנחה מעבדתה בן ושנה מדרגה ימימי כל חד דרש דתריהי מכלל דלא ס"ל וימיו קשה דרבי יהודה דרש תוספה מוהנחתו וא"כ מוקי ל' בשעת קריאה כדחן פרק ג' דביכורים (מ"ו) משום דויתניו [קמח] גבי קריאה כמיז לכך נראה דנספרי דרש תוספה להשחיהו דמחשק להנחה ועוד מנה שליש דלית ל' תוספה כלל כדמשמע מהא מתאן ששעת קריאה רבי יהודה מכלל דרצנן לא צי כדמשמע מכלל ויהו מנה פרק כל תוספות פחות מנה (מנחות 74 ב' .56.) דתנן והם גבי ואלו טעויות תוספות הביכורים דכרי ר"א בן יעקב שמע מינה דלרצנן לא צי תוספה ולי קמרח במכות מתאן מנה דפליג ע' ועוד י"ל ד' תוספות לאו דוקא אלא לפי שיבירוס שאין טעוין דטעוין קריאה מנה בשעת קריאה

בהן מניח ידו תחת יד הבעלים ומניף. לאו דוקא קאמר תחת יד
מקטין גבי בעלים חברים לגבו כולוה צדדי הדדי קאמר הויה
בשפתותיו ובה מניח ידו תחתיו ומניפו וינייני תחת יד הבעלים ויהי
לן אם יש וזה מלאה עדיק תופס בבעלים אדא ומיניה הויה מנא ליה
הא כיצד כהן מניח ידו תחת יד הבעלים ומניף כיצד עושה מניח
הגבן באומרוס הויהאין דרך לפסח איה ולפי שבעלים לעורר קאמר
הבני תופס מנחה קוטה שרין צירושלמי הדין הדבר כהן מניח
לאומה שעה מיניה מניח למחר דאף על פי שזה למטה מן הכלי וזה

מו א מ"י פכ"ט מהל'
 שנת ה' כג וסג"ח
 סוף ה' שנת פסח
 טו"ח י"ט מרש:
 מה ב מ"י פ"ג מהל'
 ניסוחים הלכה יב
 פתח עשין דכח:
 פ"ג ב מ"י שס ה' יד:
 ג ד מ"י שס ה' יב:

רבינו חננאל

מא' ברכה דקתי' אמן
מא' ש"ס דאמרי' ומן
בשמי' של דהי' ודחית' אל
מא' ברכה דקתי' הוברה
בברכה דקתי' ובהכלה.
יוס' מקריב' פשוטה' וזו
יוס' מקריב' קודש' וזה
שמיני' תג' עצרת' וזה
הכי' מן' מסתבר' וברכה' זו
נרמ' חזקת' ותפלה' וזה
יוס' ומן' וכן' כל' שבעה' מי
אכל' וקריב' שמיני' וזה
שעון' קריב' שיר' ברכה
ולזה' תג' שמיני' שעון' קריב'
שיר' ברכה' ולזה' דחית'
הא' בבר' אל' קשיא' דא'
מא' שיר' הארצת' ביר'ן
למחר' נ' ואש' שמא'ן'
הדברים' כי' אל' אומרי'
עון' אל' לא' לה' כוס' ירמיו'
בהרי' מערבין' בסוף
כל' מערבין' ודחיתין' בסוף
אמרין' מן' ראש' השנה
וביחי' הכיפרים' וזה
עון' אומרי' פלו' שיל' וזה
ואקשין' וסב' ר' יהודה'
שמיני' של' תג' טעון'
לינה' והנחה' ר' יהודה'
אמר' ופתי' בבר' וזה
לחליל' שחם' שמי' חסיל'
מזון' אל' טעון' ששה'
שעון' (ולזה') אל' שמיני'
שעון' ששה' טעון'
לינה' מאי' אל' למעט'
שמיני' של' תג' שכיין'
שמיני' טעון' ששה'
שמיני' ודחית' אל'
למעט' ספס' חרותה'
דאני' טעון' ששה' ומה'
דאני' טעון' ששה' וזה'
בכחיה' בדרה' אחר' מנ'
לפס' ש' חר' שיעור'ה'
המיוחד' כן' נשען' כן'
הכי' נשען' מן' אומרי'
הנכמי' ביורים' ס"ב'
הביורים' טעון' קריב'
שיר' וטענה' וזה'
במדר' וזה' טעון' ליה'
דחית' ופתי' וזה'
פית' אחר' מנה' אל'
זה' אל' אבר' אמר' ר'
יהו' אלה' אבר' בשאין'
שקריב' אל' ש' עמון'
קריב' אל' כל' טעון'
לינה' מחסה' קריב' ואמרין'
אין' שמע' ליה' ביכורים'
טעון' תנופה' ר' יהודה'
אל' ולומר' אלו' שמעין'
לינה' על' הקריב' ודחית'
מן' מתי' ר' אליעזר'
דא' ר' אליעזר' מתי'
תנופה' בכיורים' וזה'
אין' ואקשין' וזה'
אמרין' מן' בשמיני' של' תג'
אין' אומרי' מן' (בשמיני'
(בשמיני') על' ספס'.

(א) נראה דג"ל וקאמר טשון
לינה כלומר ויחא שמאריך.